

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ustalił kapitału początkowego M. C. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w 734,12 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1989 – 31.12.1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 60,13%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 734,12 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 60,13% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($60,13\% \times 1\,220,89 \text{ zł} = 734,12 \text{ zł}$).

Przyjęto łącznie 13 lat, 1 miesiąc, 14 dni, tj. 157 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat, 2 miesiące, 22 dni, tj. 62 miesiące okresów nieskładkowych. Okresy nieskładkowe podlegają ograniczeniu do 1/3 uwzględnionych okresów składkowych i wynoszą 4 lata, 4 miesiące, 15 dni, tj. 52 miesiące. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 61,01%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 68 108,92 złotych.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów: od 14 listopada 1991 roku do 30 czerwca 1992 roku, od 10 czerwca 1996 roku do 31 sierpnia 1996 roku, od 1 października 1998 roku do 31 października 1998 roku ponieważ brak informacji o zasiłkach chorobowych.

(decyzja – k. 53-54 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł M. C. zaskarżając ją w całości i zarzucając jej naruszenie: art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez błędne naliczenie dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, błędne naliczenie zarobków- dochodów stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w latach: 1989, 1990, 1991 i 1992, brak zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia od 1 marca 1997 roku do 16 czerwca 1998 roku w (...) S.A.

(odwołanie – k. 3-3 verte)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

Jednocześnie wskazano, że zarobki stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w latach 1989,1990,1991 i 1992 z okresu prowadzenia przez Odwołującego się działalności gospodarczej przyjęto na podstawie potwierdzenia ubezpieczenia osób opłacających składki na własne ubezpieczenia tj.

- rok 1989r. - kwota 861 300,

- rok 1990r. - kwota 7 415 768

- rok 1991 r. - kwota 6 295 533,29 wynagrodzenia minimalne z okresu od

01.01.1991r. do 13.11.1991 r., a to na podstawie art. 15 ust 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w świetle, którego :

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił natomiast do stażu okresów:

- od 14-11-1991 do 30-06-1992, od 10-06-1996 do 31-08-1996, od 01-10-1998 do 31-10-1998, ponieważ brak informacji o wypłaconych zasiłkach chorobowych.

- rok 1992 r. - brak wysokości zarobków z roku 1992 zatem przyjęto wskaźnik wysokości podstawy z tego roku 0%.

(jest to okres pracy w PPHU (...) sp. z o.o. w okresie od 01.09.1990r. do 30.06.1992r.

(natomiast z roku 1990r. - kwota 7 415 768 (kwota 1915 768 + kwota 5 500 000 - wynagrodzenie z PPHU (...) sp. z o.o.)

Ponadto podniesiono, że brak było możliwości potwierdzenia przebiegu ubezpieczenia społecznego M. C. w okresie : od 01.03.1997 r. do 15.06.1998 z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) SA z siedzibą w Ł. ponieważ :

- u ww. Płatnika brak było co do zasady zgłoszenia Ubezpieczonego M. C. do ubezpieczeń społecznych.

(odpowiedź na odwołanie – k. 5-5 verte)

W piśmie procesowym z dnia 25 listopada 2021 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł wniesione przez niego odwołanie, w tym także wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego.

(pismo – k. 24-30)

Na rozprawie w dniu 15 marca 2022 roku pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i poparł odwołanie. Oświadczył, że nie kwestionuje hipotetycznego wyliczenia organu rentowego i wniósł o zmianę decyzji zgodnie z tym wyliczeniem.

(rozprawa z dnia 15 marca 2022 roku e-protokół (...):07:14 – 00:08:45 – płyta CD – k. 56)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 27 stycznia 2021 roku wnioskodawca złożył do ZUS wniosek o ustalenie wartości przysługującego mu kapitału początkowego.

(wniosek – k. 1-2 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 7 maja 2021 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 53-54 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawca zatrudniony był w P.P.H.U. (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 1 września 1990 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku na stanowisku dyrektora. Z zawartej w dniu 1 września 1990 roku z P.P.H.U. (...) Sp. z o.o. umowy o pracę wynika, że wysokość wynagrodzenia skarżącego wynosiła 1.100.000 złotych. Świadczenie pracy za wskazany okres zatrudnienia zostało podpisane przez samego wnioskodawcę pełniącego funkcję dyrektora w owym przedsiębiorstwie. W przedsiębiorstwie nie było prokurenta, rady nadzorczej, pełnomocnika. Skarżący sam określał wysokość otrzymywanego wynagrodzenia.

(świadczenie pracy – k. 6-6 verte, umowa o pracę – k. 8-8 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Zgodnie z treścią aneksu z dnia 31 grudnia 1991 roku do w/w umowy o pracę, wynagrodzenie wnioskodawcy od dnia 1 stycznia 1992 roku wynosiło 5.000.000 złotych plus premia uznaniowa.

(aneks – k. 7-7 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W okresie od dnia 10 czerwca 1996 roku do 10 września 1996 roku oraz od dnia 11 września 1996 roku do dnia 14 marca 1997 roku wnioskodawca zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku asystenta do spraw handlowych.

(świadczenie pracy – k. 12-12 verte, umowa o pracę -13-14 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W okresie od dnia 1 października 1998 roku do dnia 31 października 1998 roku skarżący zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. w Ł. na stanowisku Dyrektora Centrum Handlowego.

(świadczenie pracy – k. 21, umowa o pracę – k. 22 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W w/w spornych okresach wnioskodawca nie przebywał na zasiłkach chorobowych, nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 15 marca 2022 roku e-protokół (...):01:52 – 00:07:11 – płyta CD – k. 56)

W okresie od dnia od 01.03.1997 r. do 15.06.1998 r. wnioskodawca był prokurentem w (...) SA z siedzibą w Ł., nie została jednak zawarta żadna umowa o pracę. Za wnioskodawcę nie były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne. Skarżący nie występował o ustalenie istnienia stosunku pracy.

(pismo – k. 47 załączonych do sprawy akt organu rentowego, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 15 marca 2022 roku e-protokół (...):01:52 – 00:07:11 – płyta CD – k. 56 w związku z rozprawą z dnia 19 października 2021 roku e-protokół (...):01:00 – 00:14:31 – płyta CD – k. 19)

Wykonując zobowiązanie sądu organ rentowy w dniu 21 lutego 2022 roku dokonał hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy w najkorzystniejszej wersji przy uwzględnieniu:

- okresów składkowych : 14.11.1991 - 30.06.1992, 10.06.1996 - 31.08.1996, 1.10.1998-31.10.1998,
- za rok 1991 wynagrodzenia wynikającego z umowy o pracę z dnia 1.09.1990,
- za rok 1992 wynagrodzenia wynikającego z aneksu do umowy o pracę z dnia 31.12.1991.

Uwzględniając w/w okresy składkowe od 14-11-1991 r. do 30-06-1992 r., od 10-06-1996 r. do 31-08-1996 r., od 01-10-1998 r. do 31-10-1998 r. oraz kwoty wynagrodzenia za 1991-1992 rok wyliczone w oparciu o umowę o pracę oraz aneks do umowy o pracę wartość kapitału początkowego wyniosła 82.993,90 złotych.

Przyjęto łącznie 14 lat, 0 miesięcy, 22 dni, tj. 168 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat, 2 miesiące, 22 dni, tj. 62 miesiące okresów nieskładkowych.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z 10 kolejnych lat tj. 1989-1998 wyniósł 80,42 %.

(pismo- hipotetyczne wyliczenie ZUS wraz z wyliczeniem – k. 45-51)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS oraz zeznań wnioskodawcy.

Sąd oparł się w szczególności na znajdującej się w aktach organu rentowego dokumentacji, w tym umowie o pracę z dnia 1 września 1990 roku oraz aneksie do wskazanej umowy z dnia 31 grudnia 1991 roku dotyczących zatrudnienia skarżącego w P.P.H.U. (...) Sp. z o.o.

Ponadto zdaniem sądu po przeanalizowaniu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym uwzględnieniu zeznań wnioskodawcy do wyliczenia kapitału początkowego ubezpieczonego winny zostać uwzględnione jako składkowe następujące okresy : od 14 listopada 1991 roku do 30 czerwca 1992 roku, od 10 czerwca 1996 roku do 31 sierpnia 1996 roku, od 1 października 1998 roku do 31 października 1998 roku. W tym jednak temacie tutejszy sąd szerzej wypowie się w dalszej części uzasadnienia, a mianowicie na gruncie rozważań prawnych,

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się także na hipotetycznym wyliczeniu wykonanym przez ZUS, które nie było kwestionowane przez wnioskodawcę. Sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności pozwalających na jego zdyskredytowanie. Wyliczenia dokonano w najkorzystniejszej wersji przy uwzględnieniu: okresów składkowych : 14.11.1991 - 30.06.1992, 10.06.1996 - 31.08.1996, 1.10.1998-31.10.1998, za rok 1991 wynagrodzenia wynikającego z umowy o pracę z dnia 1.09.1990, za rok 1992 wynagrodzenia wynikającego z aneksu do umowy o pracę z dnia 31.12.1991. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 82.993,90 złotych, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z 10 kolejnych lat tj. 1989-1998 - 80,42 % i jest korzystniejszy od dotychczasowego - 60,13 %.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2022.0.504 t.j.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust.2).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie cytowanej ustawy (ust.3).

Stosownie do treści art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. (ust. 2)

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust. 3).

Zgodnie natomiast z treścią art. 15 ust. 2a cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Zgodnie z treścią § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Nie ulega wątpliwości sądu, że wnioskodawca w okresie od dnia 1 września 1990 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku zatrudniony był w P.P.H.U. (...) Sp. z o.o. na stanowisku dyrektora. W ocenie Sądu Okręgowego zachowane dokumenty w szczególności umowa o pracę zawarta w dniu 1 września 1990 roku, z której wynika że wysokość wynagrodzenia skarżącego na wskazanym stanowisku wynosiła 1.100.000 złotych, a także aneks z dnia 31 grudnia 1991 roku do wskazanej umowy o pracę wskazujący, że wynagrodzenie wnioskodawcy od dnia 1 stycznia 1992 roku wynosiło 5.000.000 złotych plus premia uznaniowa winny zostać uwzględnione przy ustalaniu wartości kapitału początkowego. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, niezasadnie zatem organ rentowy przy wyliczaniu kapitału początkowego skarżącego uznał, że za rok 1991 rok winno zostać przyjęte wynagrodzenie minimalne z okresu od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 13 listopada 1991 roku (6 295 533,29 zł) zgodnie z art. 15 ust 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a także że wskaźnik wysokości podstawy z roku 1992 wyniósł o %.

Warto podkreślić, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Ustalenie rzeczywistych zarobków jest decydujące o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Właściwie tylko dokumentacja własna stanowi w postępowaniu sądowym precyzyjny dowód na wysokość wynagrodzenia świadczeniobiorcy. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że co do zasady nie ma możliwości wyliczenia wynagrodzenia, a co za tym idzie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika podstawy wymiaru emerytury lub renty, w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, czy też wynikające z porównania wynagrodzenia innych pracowników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Legalis nr 181419).

W tym miejscu sąd chciałby się odnieść do podnoszonej przez ZUS kwestii, a mianowicie, iż świadectwo pracy skarżącego za okres zatrudnienia od dnia 1 września 1990 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku w P.P.H.U. (...) Sp. z o.o. wystawił i podpisał sam ubezpieczony pełniący w tym przedsiębiorstwie funkcję dyrektora.

Biorąc pod uwagę kierowniczy charakter stanowiska pracy ubezpieczonego, tj. dyrektora - mamy do czynienia z tzw. modelem autonomicznego podporządkowania pracowniczego.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 3 kwietnia 2019 r. (sygn. II UK 563/17) odnośnie kwestii pracowniczego podporządkowania, należy podkreślić, że pojęcie kierownictwa pracodawcy, o którym mowa w art. 22 § 1 k.p., nie ma jednowymiarowego kształtu. Dostrzegalna jest tendencja do "rozluźnienia" tego rygoru w stosunku do poszczególnych grup pracowniczych. Podporządkowanie pracownika może polegać na określeniu przez pracodawcę czasu pracy i wyznaczeniu zadań, natomiast co do sposobu ich realizacji pracownik ma pewien zakres swobody, zwłaszcza gdy wykonuje zawód twórczy (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002 r., I PKN 776/00, OSNP 2004 Nr 6, poz. 94). Dodatkowo Sąd Najwyższy wskazał, że pojęcie podporządkowania pracownika pracodawcy ewoluuje w miarę rozwoju stosunków społecznych. W miejsce dawnego systemu ścisłego hierarchicznego podporządkowania pracownika i obowiązku stosowania się do dyspozycji pracodawcy nawet w technicznym zakresie działania, pojawia się nowe podporządkowanie autonomiczne polegające na wyznaczaniu pracownikowi przez pracodawcę zadań bez ingerowania w sposób wykonywania tych zadań. Oprócz zawodów twórczych do grupy pracowników, wobec których może mieć zastosowanie "podporządkowanie autonomiczne", należy zaliczyć osoby zajmujące kierownicze stanowiska u pracodawcy, czy wręcz zarządzające zakładem pracy lub jego częścią (por. M. Gersdorf, Umowa o pracę a umowa o dzieło i zlecenie, PiZS 1993 nr 9, s. 53). Osoby te mogą być zatrudniane na podstawie umowy o pracę, przy czym wykonywanie pracy podporządkowanej ma cechy specyficzne, odmienne od "zwykłego" stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2004 r., I PK 42/04, OSNP 2005 Nr 14, poz. 209). Podległość pracownika w warunkach podporządkowania autonomicznego przejawia się w konieczności respektowania wyznaczonych zasad organizacji i funkcjonowania zakładu pracy oraz ponoszenia przez pracownika odpowiedzialności za samodzielnie podejmowane decyzje według zaostrzonych reguł. Istotne znaczenie ma także i to, że osoba zarządzająca w imieniu pracodawcy zakładem pracy, może być zatrudniona na podstawie stosunku pracy. W tych warunkach kwalifikowanie rodzaju umowy wyłącznie w odniesieniu do klasycznego modelu podporządkowania pracowniczego jawi się jako archetyp. W związku z tym rozróżnienie i ustalenie możliwej podstawy zatrudnienia osoby zarządzającej zakładem pracy (umowa o pracę czy umowa prawa cywilnego) należy przeprowadzić z uwzględnieniem jej samodzielności w organizowaniu sobie pracy. Taki pracownik nie ma bowiem bezpośrednich przełożonych, którzy mogliby nadzorować jego pracę i wydawać mu polecenia, sam kształtuje w zasadzie swój czas i miejsce pracy oraz określa konkretnie wykonywane czynności. Osoba taka może więc być zatrudniona na podstawie stosunku pracy, w którym wykonywanie pracy podporządkowanej ma cechy specyficzne, odmienne od "zwykłego" stosunku pracy (por. Sąd Najwyższy z dnia 4 kwietnia 2002 r., I PKN 776/00).

W ocenie Sądu opisany wyżej model autonomicznego podporządkowania pracowniczego występował w przedmiotowej sprawie, albowiem wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku dyrektora wskazanego wyżej przedsiębiorstwa, w związku z czym nie miał bezpośredniego przełożonego, piastował stanowisko kierownicze o szerokim zakresie obowiązków i odpowiedzialności. Należy jednak podkreślić, że jako dyrektor, ubezpieczony podlegał zasadom organizacji i funkcjonowania przedsiębiorstwa zatem z całą pewnością był podporządkowany pracodawcy, jednak w sposób autonomiczny. Nie dziwi zatem fakt, że świadectwo pracy dotyczące okresu zatrudnienia w P.P.H.U. (...) Sp. z o.o. wystawił i podpisał sam wnioskodawca pełniący w tym przedsiębiorstwie funkcję dyrektora.

Należy w tym miejscu podnieść, że organ rentowy nie kwestionował w decyzji podlegania ubezpieczeniu wnioskodawcy w spornym okresie, podnosił jedynie brak informacji o okresach zasiłkowych.

W treści zaskarżonej decyzji organ rentowy podnosił, że do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów: od 14 listopada 1991 roku do 30 czerwca 1992 roku, od 10 czerwca 1996 roku do 31 sierpnia 1996 roku, od 1 października 1998 roku do 31 października 1998 roku ponieważ brak jest informacji o zasiłkach chorobowych.

W tym aspekcie sąd uwzględnił zeznania wnioskodawcy, który wskazywał że w spornych okresach nie przebywał na zasiłkach chorobowych. Sąd nie miał podstaw, by zeznaniom przesłuchiwanego w sprawie skarżącego odmówić wiarygodności. Zeznania wnioskodawcy były spójne, niesprzeczne, zostały złożone w sposób spontaniczny.

Co więcej gdyby faktycznie ubezpieczony przebywał na zwolnieniach lekarskich, w tym zasiłkach chorobowych w w/w okresach to z pewnością tego rodzaju adnotacja znalazłaby się na świadectwach pracy potwierdzających zatrudnienie

skarżącego w P.P.H.U. (...) Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo (...) w Ł. oraz (...) Sp. z o.o. w Ł.. Przyjąć zatem należało, że brak tego rodzaju wpisów we wskazanych dokumentach oznacza, że ubezpieczony w istocie nie przebywał na zasiłkach chorobowych.

Podnieść również należy, że fakt nieustalenia przez organ rentowy okresów pobierania przez wnioskodawcę zasiłków chorobowych obciążał tylko i wyłącznie ZUS. Powyższe stanowi odzwierciedlenie obowiązującej w prawie zasady, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Art. 6 k.c. wyraża dwie ogólne reguły: pierwszą - generalnie wymagającą udowodnienia powołanego przez stronę faktu, powodującego powstanie określonych skutków prawnych, oraz drugą regułą, która sytuuje ciężar dowodu danego faktu po stronie osoby, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Pierwsza "zasada obowiązku udowodnienia powoływanego faktu" jest w istocie nieunikniona ze względów racjonalnych, ponieważ odmienna regulacja powodowałaby powstanie niedopuszczalnej łatwości wywodzenia skutków prawnych z prostego powołania się na fakt bez potrzeby jego udowodnienia. Natomiast druga stanowi "ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu", od której wyjątki wskazywać mogą niektóre przepisy szczególne. Z pierwszej reguły, wyrażonej w art. 6 k.c., wynika, że samo przyznanie faktu przez drugą stronę ewentualnego sporu nie może stanowić wystarczającego dowodu istnienia danego faktu, który musi być zawsze ponadto potwierdzony całokształtem materiału dowodowego lub innymi poznanymi już okolicznościami. Wyrazem tego jest regulacja art. 229 k.p.c. wymagającego, aby przyznanie faktu przez drugą stronę nie budziło wątpliwości, co wymaga właśnie uwzględnienia innych okoliczności. Druga, wskazana w art. 6 k.c. "ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu", jest regułą w znaczeniu materialnym, wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym: "kto powinien przedstawiać dowody" (tak trafnie w orz. SN z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, Lex nr 200947; oraz wyr. SN z dnia 8 marca 2010 r., II PK 260/09, OSNP 201 1, nr 17-18, poz. 226).

Wobec powyższego organ rentowy dokonał stosownego hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy w najkorzystniejszej wersji przy uwzględnieniu: okresów składkowych : 14.11.1991 - 30.06.1992, 10.06.1996 - 31.08.1996, 1.10.1998-31.10.1998, za rok 1991 wynagrodzenia wynikającego z umowy o pracę z dnia 1.09.1990, za rok 1992 wynagrodzenia wynikającego z aneksu do umowy o pracę z dnia 31.12.1991. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 82.993,90 złotych. Przyjęto łącznie 14 lat, 0 miesięcy, 22 dni, tj. 168 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat, 2 miesiące, 22 dni, tj. 62 miesiące okresów nieskładkowych. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z 10 kolejnych lat tj. 1989-1998 wyniósł 80,42 % i okazał się korzystniejszy od dotychczasowego - 60,13 % (decyzja ZUS z dnia 7 maja 2021 roku).

Zdaniem sądu wskazane wyliczenie należy uznać za miarodajne dla rozstrzygnięcia.

Tym samym, mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił wysokość kapitału początkowego M. C. na kwotę 82.993,90 zł, wyliczonego przy uwzględnieniu 168 miesięcy okresów składkowych, 62 miesięcy okresów nieskładkowych i wskaźnika podstawy wymiaru w wysokości 80,42 % wyliczonego za okres 1989 – 1998.

O kosztach procesu tutejszy sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku i podstawie art. 98 k.p.c. w zw. § 9 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.0.1800) zasądził od organu rentowego na rzecz skarżącego 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.